

Kultūras ministrija

Kultūras pakalpojumu piekļūstamība

04.03.2026.

Kultūras ministrija

Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2022.-2027.gadam "Kultūrvalsts" un KM Stratēģija

Kultūras piedāvājuma pieejamība sabiedrībai ("Kultūrvalsts"):

- Nodrošināt kultūras piekļūstamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem
- Nodrošināt digitālā kultūras piedāvājuma piekļūstamību

Izvirzītais uzdevums līdz 2027. gadam (KM Stratēģija):

- Dažādot, padarīt mērķtiecīgāku darbību un komunikāciju, īpašu uzmanību veltot bērnu un jauniešu, senioru, sociāli atstumto un citu riska grupu mērķauditorijām

Kultūras ministrija

Pētījums par kultūras infrastruktūras un pakalpojumu pieklūstamību Latvijā (Latvijas Kultūras akadēmija)

- ➡ Zināšanas un labāka izpratne var būtiski uzlabot pieklūstamību
- ➡ Ieviestie risinājumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem var būtiski uzlabot arī citu apmeklētāju pieredzi
- ➡ Mērķgrupu iesaiste pasākumu plānošanā, informācijas izplatīšanā
- ➡ Finansējuma jautājumi un informācija par zemo izmaksu risinājumiem
- ➡ Pētījuma pielikumā izstrādātas vadlīnijas – resurss, ko var izmantot

Kultūras ministrija

Informatīvā kampaņa "Atrastā Latvija"

- Ar ES fondu līdzfinansējumu* 40 Latvijas pašvaldībās izbūvēta un atjaunota virkne kultūras un dabas mantojuma objektu
- Vides pieejamības eksperti veica visu objektu pieejamības cilvēkiem ar kustību traucējumiem novērtējumu; 38 no tiem tika iekļauti kampaņā

*- KM programma "Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī ar to saistītos pakalpojumus"

Kultūras ministrija

Pieklūstamības nosacījumi projektu konkursos

Latvijas Kino centrs kopš 2025. gada filmu ražošanas konkursu nolikumos iekļauj prasību vārdzirdīgo un nedzirdīgo subtitru failiem (latviešu un angļu valodā), tai skaitā aprakstošajiem titriem, kā arī filmai jābūt audio aprakstiem jeb stāstījumam par to, kas noris uz ekrāna, raksturojot dažādas detaļas, kas kontekstuāli svarīgas līdztekus dialogiem.

Valsts Kultūrkapitāla fonda projektu konkursos iekļauta prasība sniegt papildus informāciju pie projektu pieteikumiem par pieklūstamības aspektiem

ES fondu programmas 4.3.2. un 5.1.1.6. investīcijas paredzētas projektiem, kas veicina kultūras organizāciju vides un satura pieklūstamību

Foto: O.A.Upenieks, Kultūras ministrija

Kultūras ministrija

Konferences, semināri un konsultācijas

2023

Konference "Informācijas piekļūstamība un vides pieejamība Kultūras ministrijas Eiropas Savienības fondu projektos"

2023

Vides pieejamības izvērtējuma rezultāti pašvaldību īstenotajos "Atrastā Latvija" objektos

2024

Seminārs "Kultūras piekļūstamība kultūras organizācijās"

2025

Oktobris – līdzfinansēta konference "Kultūras renovācija"

Liepājā

Novembris - Reģionāls seminārs Valmierā kultūras organizāciju vadītājiem un darbiniekiem par piekļūstamību

Decembris – Valsts Kultūrkapitāla fonda seminārs projektu iesniedzējiem

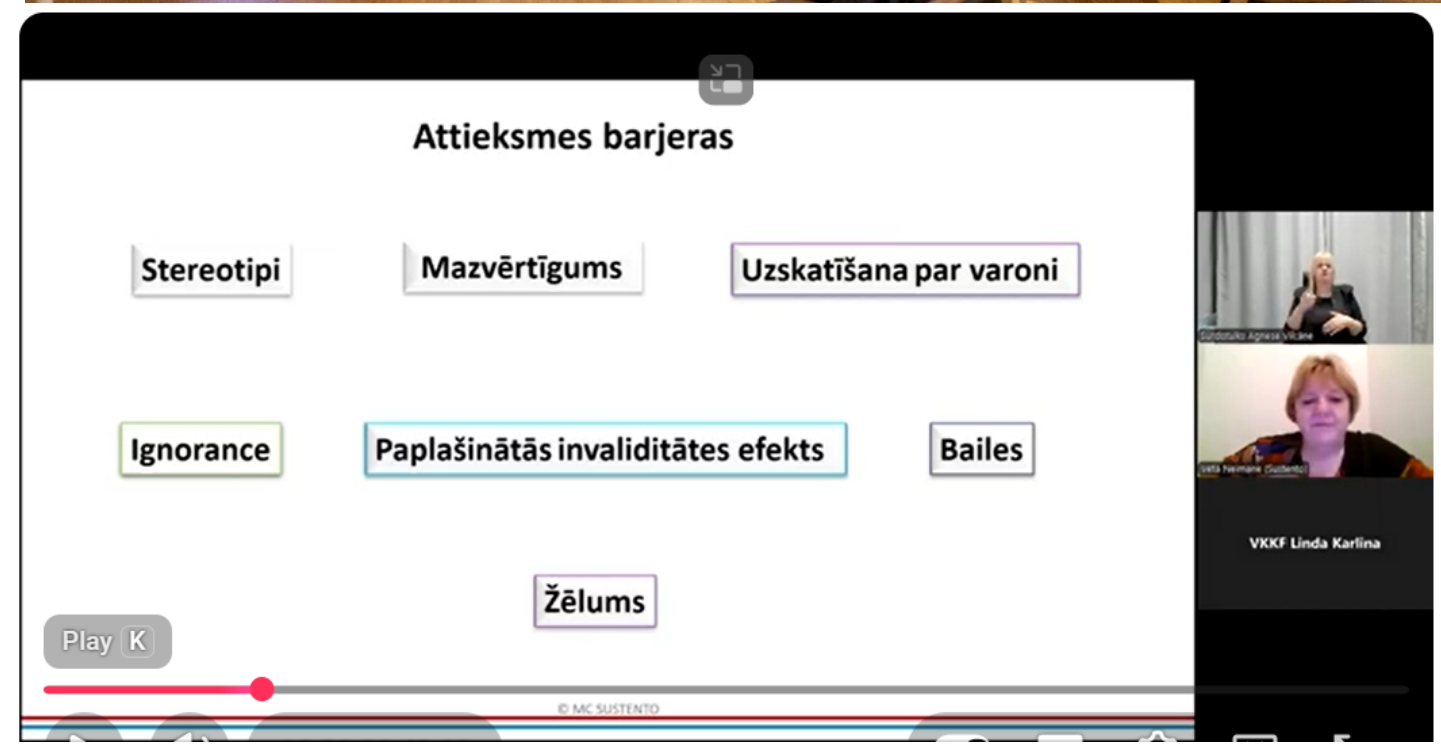

Foto: O.A.Upenieks, Kultūras ministrija

Kultūras ministrija

Attēli no semināra Valmierā un Valsts Kultūrkapitāla fonda vebināra

Kultūras ministrija

Secinājumi pēc 2025. gada aktivitātēm

Vērtējums pēc semināra - 65% dalībnieki ir ieguvuši vairāk nekā sagaidīja.

Interese pēc praktiskām, tematiskām un iesaistošām pieklūstamības apmācībā (t.sk. labie piemēri, norises vietu "audits" u.c.) sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām

Pieklūstamība arvien vairāk tiek uztverta kā kultūras kvalitātes zīme - sākot ar komunikāciju tīmekļa vietnē līdz specializētam tehniskajam aprīkojumam.

Kultūras ministrija

Kultūras ministrijas veidotā satura digitālā piekļūstamība

- ➡ Tiek ievērotas starptautiskās piekļūstamības normas un standarti un VARAM izstrādātās piekļūstamības vadlīnijas.
- ➡ Tiek ievērota labā prakse digitālajā komunikācijā: virsrakstu hierarhija, detalizēti attēlu ALT teksti un pareizi veidoti subtitri audiovizuālajam saturam.
- ➡ Komunikatori papildina zināšanas (VAS kursi, vizītes organizācijās, labās prakses stāstu un pieredzes apmaiņa).
- ➡ Zināšanas tiek apkopotas un nodotas savu padotības iestāžu un kapitālsabiedrību - kultūras satura veidotāju - pārstāvjiem.
- ➡ Izveidots padomu apkopojums: [Padomu apkopojums digitālās informācijas piekļūstamības veicināšanai](#) (veidots sadarbībā ar "Apeironu") pieejams www.km.gov.lv.
- ➡ Regulāra saziņa un konsultācija nepieciešamības gadījumā.

Piemēri digitālai pieklūstamībai

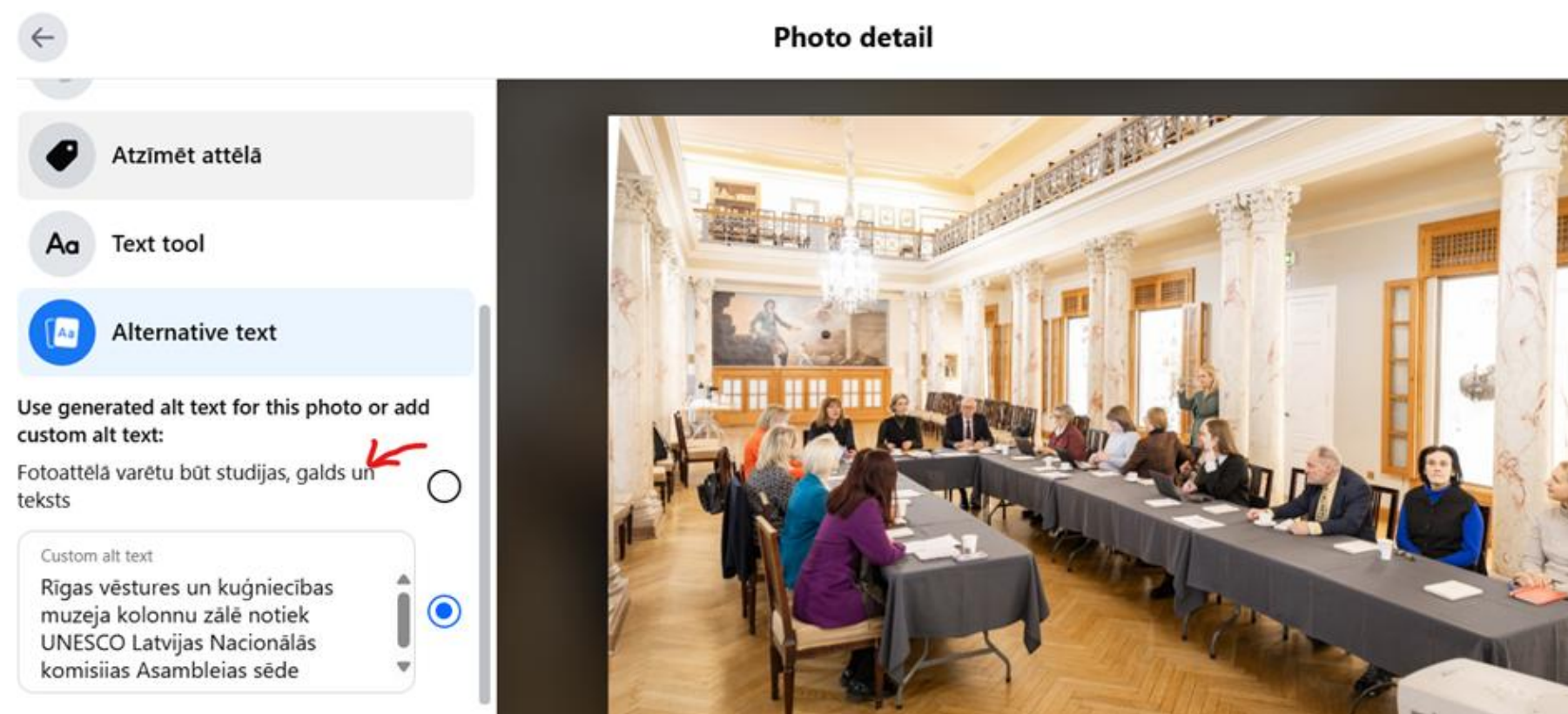

Kultūras ministrija

Individuāli pievienoti (ne automātiski ģenerēti) attēlu ALT teksti

Piemērs, kurā redzamas atšķirības: Ja tiktu atstāts automātiski ģenerētais teksts FB publikācijā, tas būtu tāds, kā norāda sarkanā bultiņa.

“Slēgtie subtitri”. Attēlā redzami “slēgtie subtitri”, kuri pievienoti platformā Youtube. Subtitrus jebkurā brīdī var ieslēgt/izslēgt, rediģēt to fonta krāsu un izmēru. Krāsu kontrasts subtitriem ir optimāls.

Video satura subtitri

Veidojot video saturu tīmekļvietnei un sociālajiem tīkliem, jālieto “slēgtos”/ “neiededzinātos” subtitrus (apzīmē kā CC), nevis “atvērtos”/ “iededzinātos” subtitrus (OC).

Kultūras ministrija

Turpmākās aktivitātes

Starpnozaru sadarbība – pieklūstamība kā horizontāla prioritāte dažādos sektoros

Kultūras nozares informētība par pieklūstamību:

- Integrēt pieklūstamības jautājumus kultūras apakšnozaru attīstībā
- Labo prakšu izplatīšana;
- Veicināt privātā sektora motivāciju izmantot pieejamos pieklūstamības rīkus.

Sadarbība ar mērķgrupām un informācijas apmaiņu ar mērķa grupu pārstāvošajām nevalstiskajām organizācijām

Kultūras ministrija

Paldies!

